

Forskrift om kontinuerlig luftdyktighet for nasjonalt sertifiserte luftfartøy

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften fastsetter krav til vedlikehold og kontinuerlig luftdyktighet for nasjonalt sertifiserte bemannede luftfartøy og amatørbygde luftfartøy.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for bemannet luftfartøy som ikke reguleres av det felleseuropeiske regelverket for luftfartøy gjennom typesertifikat utstedt eller validert av EASA, eller Specific Airworthiness Specification utstedt av EASA.

Forskriften gjelder ikke for mikrofly eller luftfartøy som kun brukes til statsluftfart.

Forskriften gjelder for vedlikeholdspersonell og organisasjoner som skal utføre vedlikeholdsoppgaver for luftfartøy som faller inn under forskriften.

§ 3 Definisjoner

I denne forskrift forstås med

- a. *N-ARC*: nasjonal ARC (Airworthiness Review Certificate)
- b. *N-Part-145*: Part-145 som har avgitt selverklæring etter denne forskrift, nasjonal Part-145.
- c. *N-CAMO*: CAMO (Continuing Airworthiness Management Organisation) som har avgitt selverklæring etter denne forskrift, nasjonal CAMO.
- d. *N-CAO*: CAO (Combined Airworthiness Organisation) som har avgitt selverklæring etter denne forskrift, nasjonal CAO.
- e. *vedlikeholdsordning*: et sikkerhetssystem for styring og utførelse av vedlikehold for et luftfartøy.

Kapittel 2. Nasjonale krav og godkjenninger mv.

§ 4 Nasjonal gjennomføring av deler av forordning (EU) nr. 1321/2014

Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 1321/2014 Annex Vb, Seksjon A (Part-ML) og Annex I, Seksjon A (Part-M), som gjennomført i forskrift 7. mai 2015 nr. 488 om kontinuerlig luftdyktighet, gjelder som norsk rett.

Der forordning (EU) nr. 1321/2014 fastsetter at EASA skal gi en godkjenning skal dette forstås som Luftfartstilsynet, med unntak av for ML.A.401(b) og ML.A.902(b) nr. 2.

Der forordning (EU) nr. 1321/2014 bruker begrepet

- a. ARC, skal dette forstås som N-ARC
- b. Part-145, skal dette forstås som N-Part-145
- c. CAMO, skal dette forstås som N-CAMO
- d. CAO, skal dette forstås som N-CAO

§ 5 Enkle luftfartøy

Enkle luftfartøy skal vedlikeholdes i samsvar med bestemmelsene i forordning (EU) nr. 1321/2014 Part-ML. Med enkle luftfartøy menes luftfartøy med enmotors stempelmotor med MTOM til og med 2730 kg, og helikopter med MTOM til og med 1200 kg med plass til maksimalt 4 personer om bord.

Luftfartøy som skal benyttes av organisasjon med tillatelse til å tilby opplevelsesflyging etter forskrift (dato) om luftfartsoperasjoner med luftfartøy som brukes til privatflyging eller luftsport, skal vedlikeholdes i samsvar med § 6.

§ 6 Andre luftfartøy

Andre luftfartøy enn det som er nevnt i § 5 første ledd, skal vedlikeholdes i samsvar med bestemmelsene i forordning (EU) nr. 1321/2014 Part-M. Vedlikeholdet skal ivaretas av N-CAO, N-CAMO eller vedlikeholdsordning. N-CAO er begrenset til vedlikehold for luftfartøy opp til 5700 kg.

§ 7 Tidligere militære luftfartøy

For tidligere militære luftfartøy kan det som et alternativ til Part-M, jf. § 6, legges til grunn vedlikeholds krav fra anerkjente internasjonale standarder. Standardene må være utarbeidet av en luftfartsmyndighet og være på et skandinavisk språk eller engelsk. Vedlikeholdet skal ivaretas av N-CAO, N-CAMO eller vedlikeholdsordning. N-CAO kan ivareta vedlikehold for luftfartøy opp til 5700 kg.

§ 8 Vedlikeholdsprogram

Vedlikeholdsprogram for luftfartøy som nevnt i §§ 6 og 7 skal godkjennes av Luftfartstilsynet.

§ 9 Godkjenning av vedlikeholdsordning

En vedlikeholdsordning skal godkjennes av Luftfartstilsynet. Godkjenning krever en organisasjon med personell til å utføre de oppgaver som er nødvendig for styring, utførelse og attestering av vedlikehold. Det skal foreligge prosedyrer som beskriver arbeidet, inkludert kvalitetssikring.

Luftfartstilsynet kan godkjenne vedlikeholdsordning også for enkle luftfartøy.

§ 10 Selverklæring for Part-145, CAMO og CAO

Organisasjon med godkjenning som Part-145, CAMO eller CAO etter forordning (EU) nr. 1321/2014, har tilsvarende rettigheter til å utføre oppgaver for luftfartøy som kommer inn under denne forskriften. Organisasjonen må ved selverklæring til Luftfartstilsynet bekrefte at de har etablert prosedyrer for å ivareta luftdyktigheten for luftfartøy omfattet av denne forskriften. Gjennom selverklæringen får organisasjonen status som en N-Part-145, N-CAMO eller N-CAO.

Luftfartstilsynet kan bestemme at en selverklæring ikke skal være gyldig dersom det gjennom tilsyn eller på annen måte avdekkes at organisasjonen ikke ivaretar luftdyktigheten for luftfartøy etter denne forskriften.

§ 11 Vedlikeholdsorganisasjon med godkjenning fra tredjeland

Luftfartstilsynet kan etter søknad anerkjenne vedlikeholdsorganisasjon med godkjenning fra land utenfor EØS-området (tredjeland).

§ 12 Eiers ansvar

Eier av luftfartøy som benytter N-Part-145, N-CAMO, N-CAO eller Part-66 flytekniker, må forsikre seg om at organisasjonen eller personen har de nødvendige rettigheter, jf. §§ 10, 11 og 13.

§ 13 Part-66 og Part-66L flytekniker

Part-66 og Part-66L flytekniker som kan utføre og attestere for vedlikehold etter forordning (EU) nr. 1321/2014 Annex Vb Seksjon A, har tilsvarende rettigheter etter denne forskriften.

Part-66 flytekniker som ikke har nødvendige rettigheter som nevnt i første ledd, må søke Luftfartstilsynet om å få påført aktuelle flytyper i den nasjonale delen i sitt Part-66 sertifikat. Søknaden skal med utgangspunkt i kravene i forordning (EU) nr. 1321/2014 Part-66.A.45 vurderes opp mot søkerens erfaring og kompetanse. For luftfartøy mellom 2730 og 5700 kg skal det gjennomføres og bestås typetrening eller typeeksaminering. For luftfartøy over 5700 kg skal det gjennomføres og bestås typeeksaminering.

Typeeksaminering gjennomføres som en muntlig, skriftlig eller praktisk prøve, eller en kombinasjon av disse, etter kravene i forordning (EU) nr. 1321/2014, anneks III (Part-66), tillegg (appendiks) III punkt 5 om standarder for typeeksaminering.

Lufftartilsynet kan etter søknad anerkjenne utenlandske nasjonalt påførte flytyper i et Part-66 sertifikat som gir rett til å utføre og attestere for vedlikehold.

§ 14 *Nasjonal rettighet til å utføre og attestere for vedlikehold i en vedlikeholdsordning*

Personer som ikke har Part-66 eller Part-66L sertifikat, kan søke Lufftartilsynet om nasjonal rettighet til å utføre og attestere for vedlikehold i en vedlikeholdsordning.

Nasjonal rettighet til å utføre og attestere for vedlikehold kan bare utstedes når det er dokumentert tilstrekkelig flyteknisk erfaring og kompetanse. Søknaden skal med utgangspunkt i kravene i forordning (EU) nr. 1321/2014 Part-66.A.45 vurderes opp mot søkers erfaring og kompetanse. Det skal være gjennomført og bestått relevant typetrening.

Lufftartilsynet kan etter søknad anerkjenne utenlandske nasjonale rettigheter til å utføre og attestere for vedlikehold.

§ 15 *Godkjenning av typetrening*

Typetrening skal være godkjent av Lufftartilsynet. Ved vurderingen skal forordning (EU) nr. 1321/2014 Part-66.A.45 legges til grunn så langt det passer. Instruktør for typetrening må ha tilstrekkelig erfaring og kompetanse på luftfartøyet. Typetrening må gjennomføres i egnede undervisningslokaler.

Søknad om godkjenning av typetrening må ha vedlagt dokumentasjon for pensum, timeantall, timefordeling og undervisningsmateriellet.

§ 16 *Vedlikehold av amatørbygde luftfartøy*

Lufftartilsynet kan godkjenne at eier av amatørbygd luftfartøy utfører og attesterer for 100 timer/årlig vedlikehold. Slik godkjenning kan bare gis dersom alle vilkår under er oppfylt:

- a. Søker var byggeleder for hoveddelen av byggeprosjektet.
- b. Søker er registrert som eier av luftfartøyet i Norges luftfartøyregister.
- c. Det er gjennomført relevant vedlikeholdskurs og praktisk trening.
- d. Det foreligger prosedyrer som beskriver vedlikeholdet.

For å få rettighet som luftdyktighetsgransker i forbindelse med årlig vedlikehold etter denne forskriften må eier i tillegg til det som følger av første ledd, oppfylle kravene i Part-ML.A.904(d).

§ 17 *Attest for utført vedlikehold (CRS – Certificate for Release to Service)*

Attest for utført vedlikehold skal føres inn i luftfartøyets journalsystem i samsvar med kravene i Part-ML.A 801(e) eller Part-M.A.801(e).

§ 18 *Luftdyktighetsgransker – årlig vedlikehold*

Luftdyktighetsgransker med rettighet etter Part-ML.A.901(b) nr. 4, må ha nasjonal rettighet fra Lufftartilsynet for å kunne utføre luftdyktighetsgransking i forbindelse med årlig vedlikehold etter denne forskriften. For å få nasjonal rettighet som luftdyktighetsgransker må kravene i Part-ML.A.904(d) være oppfylt.

Eier av amatørbygd luftfartøy med godkjenning som inkluderer rettighet som luftdyktighetsgransker, jf. § 16 andre ledd, kan bare utføre luftdyktighetsgransking for eget luftfartøy.

§ 19 *Utstedelse av luftdyktighetsdokumentasjon*

N-Part-145, N-CAO, vedlikeholdsordning eller Part-66 flytekniker kan utstede vedlikeholdsrapport etter årlig vedlikehold. Vedlikeholdsrapporten skal utstedes på det skjema Lufftartilsynet har publisert. Dersom organisasjonen eller personen har rettigheter til dette, kan også N-ARC utstedes.

N-CAMO, N-Part-145 eller N-CAO med rettigheter kan utstede N-ARC dersom luftfartøyet er luftdyktig. Vedlikeholdsrapport som er grunnlaget for N-ARC kan ikke være eldre enn 1 måned. N-ARC skal utstedes på det skjema Luftfartstilsynet har publisert.

Kopi av vedlikeholdsrapporten og N-ARC skal sendes til Luftfartstilsynet innen 10 dager fra utstedelse.

Luftfartstilsynet kan utstede N-ARC.

Et luftfartøy må ha N-ARC i tillegg til luftdyktighetsbevis for å kunne brukes til luftfart.

§ 20 *Forlengelse av N-ARC*

For luftfartøy som er i kontrollert miljø, kan N-CAMO eller N-CAO etter gjennomført dokumentgransking forlenges N-ARC, jf. forordning (EU) nr. 1321/2014 ML.A.901(c) eller M.A.901(b). N-ARC kan forlenges for to perioder. Kopi av vedlikeholdsrapport og N-ARC skal sendes til Luftfartstilsynet innen 10 dager fra utstedelse.

Med kontrollert miljø menes at luftfartøyet har vært i samme N-CAMO eller N-CAO siste 12 måneder og vedlikeholdt.

For luftfartøy som ikke er i kontrollert miljø, gjelder bestemmelsene i § 19.

§ 21 *Modifikasjon og reparasjon*

For modifikasjon og reparasjon av luftfartøy gjelder forskrift (dato) om amatørbygging av luftfartøy og forskrift (dato) om nasjonal sertifisering av luftfartøy.

Kapittel 3. Særbestemmelser til Part-ML og Part-M

§ 22 *Vedlikeholdsordning*

Der begrepet vedlikeholdsorganisasjoner (maintenance organisations) brukes, kan dette også være en vedlikeholdsordning.

§ 23 *Til ML.A.401(b) nr. 3*

Aktuell ICA (instruction for continuing airworthiness) kan være utgitt av fabrikant.

§ 24 *Til ML.A.403(b) – ML.A.801(c) nr. 2 – ML.A.803(b) – 901(b) nr. 4*

For luftfartøy som skal benyttes av organisasjon med tillatelse til å tilby opplevelsesflyging etter forskrift (dato) om luftfartsoperasjoner med luftfartøy som brukes til privatflyging eller luftsport, gjelder ikke bestemmelsene i ML.A.403(b), ML.A.801(c) nr. 2, ML.A.803(b) og 901(b) nr. 4.

§ 25 *Til ML.A.501(a) og (d) punkt (i)*

Vedlikehold kan alternativt utføres av vedlikeholdsordning.

§ 26 *Til ML.A.502(a)*

Vektgrensen skal i alle tilfelle være opp til 2000 kg og helikopter opp til 700 kg.

§ 27 *Til ML.A.902(b) nr. 2 og ML.A.903(a) nr. 10*

Typedesign kan også være en type-spesifikasjon uten typesertifikat (TCDS).

§ 28 *Til ML.A.905 og ML.A.906*

Bestemmelsene ML.A.905 og ML.A.906 gjelder ikke.

Kapittel 4. Besiktigelse, tilbakekall og overtredelsesgebyr

§ 29 *Besiktigelse*

Luftfartstilsynet kan kreve at et luftfartøy som skal besiktiges eller føres tilsyn med, gjøres tilgjengelig i Norge.

§ 30 *Tilbakekall av nasjonale rettigheter*

Luftfartstilsynet kan endre og om nødvendig tilbakekalle nasjonale rettigheter gitt etter denne forskriften dersom

- a. innehaver av tillatelsen overtrer bestemmelsene i denne forskrift eller de vilkår som er satt for tillatelsen,
- b. innehaver av tillatelsen gir uriktige opplysninger eller tilbakeholder opplysninger til Luftfartstilsynet,
- c. det ellers følger av regler om omgjøring.

§ 30 *Overtredelsesgebyr*

Luftfartstilsynet kan gi pålegg om overtredelsesgebyr etter luftfartsloven § 13 a-5 for brudd på bestemmelser gjennomført i § 4 og bestemmelsene i kapittel 2.

Kapittel 5. Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 31 *Ikrafttredelse og oppheving av forskrifter*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021. Fra samme tidspunkt oppheves

- a. forskrift 24. februar 2004 nr. 433 om kontinuerlig luftdyktighet (BSL B 1-2)
- b. forskrift 24. februar 2004 nr. 458 om vedlikehold av flymateriell for ikke-erhvervsmessig luftfart (BSL B 2-3)
- c. forskrift 24. februar 2004 nr. 469 om autoriserte verksteder (BSL B 2-4)
- d. forskrift 19. juni 2008 nr. 614 om krav for utstedelse, utvidelse og fornyelse av nasjonal rettighet for vedlikehold av luftfartøy (BSL C 7-1).

§ 32 *Overgangsregler*

Vedlikeholdsrapport som er utstedt før ikrafttredelsen av denne forskriften er fortsatt gyldig inntil sin utløpsdato. Før utløpsdato for vedlikeholdsrapporten, kan luftdyktigheten forlenges én gang gjennom en ny vedlikeholdsrapport. Luftfartstilsynet utsteder første gangs utstedelse av N-ARC på grunnlag av denne vedlikeholdsrapporten. N-ARC må deretter forlenges etter bestemmelsene i § 20 eller utstedes etter bestemmelsene i § 19.

Luftfartøy som på ikrafttredelsestidspunktet får krav om at vedlikeholdet skal ivaretas av N-CAO, N-CAMO eller vedlikeholdsordning, og som velger å etablere en vedlikeholdsordning, må ha slik vedlikeholdsordning godkjent innen 1. januar 2023.

Luftfartøy som på ikrafttredelsestidspunktet får krav om godkjenning av vedlikeholdsprogrammet, og som ikke har hatt krav om slik godkjenning tidligere, må søke om godkjenning av vedlikeholdsprogrammet, jf. § 8, innen 1. januar 2023.

Personer som på ikrafttredelsestidspunktet har nasjonal rettighet til å utføre og attestere for vedlikehold i en vedlikeholdsordning etter forskrift 19. juni 2008 nr. 614 om krav for utstedelse, utvidelse og fornyelse av nasjonal rettighet for vedlikehold av luftfartøy, beholder samme rettighet som tidligere etter denne forskriften. Personer med slik nasjonal rettighet kan be om å bli vurdert etter § 14.

Personer som på ikrafttredelsestidspunktet har nasjonal rettighet for vedlikehold av eget, amatørbygd luftfartøy, beholder denne rettigheten så lenge vedkommende er registrert eier luftfartøyet.